

РІШЕННЯ
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Шадюк Катерина Миколаївна, 1997 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2019 році Тернопільський національний економічний університет за спеціальністю «Туризм». У 2022 році вступила до аспірантури Західноукраїнського національного університету та успішно виконала освітньо-наукову програму за спеціальністю 073 «Менеджмент».

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 58.082.111 утворена наказом ректора Західноукраїнського національного університету від 25.02.2026 № 101, у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради – Брича Василя Ярославовича, доктора економічних наук, професора, директора навчально-наукового інституту інноватики, природокористування та інфраструктури Західноукраїнського національного університету.

Рецензентів – Борисяк Олени Володимирівни, доктора економічних наук, заступника директора навчально-наукового інституту інноватики, природокористування та інфраструктури Західноукраїнського національного університету.

Охоти Віталія Івановича, кандидата економічних наук, доцента, доцента кафедри міжнародного туризму і готельного бізнесу Західноукраїнського національного університету.

Офіційних опонентів – Шталь Тетяни Валеріївни, доктора економічних наук, професора, ректора Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.

Кузнецової Інни Олексіївни, доктора економічних наук, професора, професора кафедри менеджменту організацій Одеського національного економічного університету.

на засіданні 20 квітня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі 07 – Управління та адміністрування Шадюк Катерині Миколаївні на підставі публічного захисту дисертації «Інноваційний розвиток бізнес процесів туристичних підприємств» за спеціальністю 073 – Менеджмент.

Дисертацію виконано в Західноукраїнському національному університеті Міністерства освіти і науки України, м. Тернопіль.

Науковий керівник Гугул Оксана Ярославівна, кандидат економічних наук, доцент, завідувач кафедри міжнародного туризму і готельного бізнесу Західноукраїнського національного університету.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, що відповідає вимогам пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами).

Робота містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, спрямованих на розв'язання конкретного наукового завдання, що має істотне значення для галузі знань 07 Управління та адміністрування за спеціальністю 073 Менеджмент. Дисертацію виконано українською мовою, оформлено відповідно до вимог МОН, обсяг основного тексту відповідає освітньо-науковій програмі закладу та специфіці спеціальності.

Наукові результати, що характеризують новизну проведеного дослідження полягають у такому:

вперше:

- розроблено мультиструктурну синергетичну модель соціально-економічних детермінант цифрової трансформації туристичних підприємств, адаптовану до цифрової зрілості та кластерної належності підприємств, що охоплює три взаємопов'язані блоки (адаптивно-мотиваційний, ресурсно-процесний та фінансово-результативний) і пропонує універсальний каркас для диференціації управлінських рішень залежно від типу підприємства (кластеру), що забезпечує адресне впровадження інноваційних змін;

удосконалено:

- кластеризацію туристичних підприємств України за рівнем інноваційно-цифрового розвитку, що, на відміну від інших, дозволило ідентифікувати три кластери такі як інноватори-лідери, помірно-інноваційні послідовники та традиційні гравці, а також для кожного кластеру визначити характерні особливості (рівень цифровізації, вплив інновацій на клієнтську базу, зміни бізнес-моделей тощо), що слугує основою для диференціації управлінських стратегій інноваційного розвитку;

- структурну типологію соціально-економічних інструментів забезпечення інноваційного розвитку суб'єктів туристичної діяльності, яка, на відміну від інших, охоплює чотири функціональні блоки (державна підтримка, податкові стимули, кластеризація, цифрові технології) та дозволяє комплексно оцінити потенціал зовнішніх і внутрішніх важелів впливу на інноваційність туристичних підприємств;

- методичний підхід до коригування показників конкурентоспроможності підприємств туристичної галузі в умовах військового конфлікту, відмінною особливістю якої є пропозиція вводити коефіцієнти пропорційного коригування до індексу конкурентоспроможності подорожей і туризму з урахуванням впливу війни (масштаб фізичних руйнувань, рівень безпекових ризиків, економічна нестабільність), що дозволило об'єктивніше оцінити позиції туристичної галузі України на світовому ринку та прогнозувати її розвиток у кризових умовах;

набули подальшого розвитку:

- визначення «бізнес-процесу туристичного підприємства» шляхом виокремлення вузького та широкого підходів до трактування цього терміну і, на відміну від існуючих визначень, запропоновано розглядати бізнес-процеси туристичного підприємства як неперервну послідовність взаємозалежних операцій, орієнтованих на створення цінності для клієнта, з інтеграцією необхідних ресурсів для формування конкурентоспроможного туристичного продукту;

- класифікацію чинників впливу на інноваційну активність туристичних підприємств через структурування факторів за чотирма рівнями: мега- (глобальні тенденції і виклики), макро- (національна економіка та регуляторне середовище),

мезо- (галузеві умови та ринкова кон'юнктура) і мікро-рівень (внутрішні ресурси і управлінський потенціал підприємства). Такий підхід, на відміну від традиційного поділу на внутрішні і зовнішні фактори, забезпечує цілісний аналіз детермінант інноваційності з урахуванням глобальних і локальних впливів;

- формування взаємопов'язаної системи соціально-економічних інструментів розвитку інноваційності та механізмів їх реалізації для кожного типу кластерів туристичних підприємств, що враховує інноваційний профіль, основні виклики та перспективи розвитку на національному й регіональному рівнях;

- методичні підходи до оцінювання інноваційного середовища та конкурентоспроможності туристичної галузі завдяки застосуванню інтегральних глобальних індексів в національному контексті. Використання показників Глобального індексу інновацій та Індексу конкурентоспроможності подорожей і туризму для аналізу стану української туристичної галузі, з урахуванням коригування на воєнні ризики, дозволило адаптувати міжнародні методики до умов України.

Здобувач має 10 публікацій за темою дисертаційної роботи. Основні наукові результати дисертації викладено у 5 статтях у фахових наукових виданнях України. Крім того, здобувач є автором 5 публікацій апробаційного характеру. Усі публікації відповідають вимогам пунктів 8 і 9 Порядку та відображають основні наукові результати дисертації.

1. Мугиль К. М. Гугул О. Я., Напрямки інноваційного розвитку управління інформаційно-технологічними процесами туристичних підприємств. *Інноваційна економіка*. 2021. № 7-8. С. 43-48. DOI: <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2021.7-8.6> (0,8 д. а./0,4 д. а.; особистий внесок: визначено підходи до інноваційних напрямків управління інформаційно-технологічними процесами на туристичних підприємствах).

2. Мугиль К. М. Тенденції розвитку міжнародного ринку туристичних послуг. *Економіка та держава*. 2022. № 5. С. 110-114. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6806.2022.5.110> (0,8 д.а.).

3. Мугиль К. М. Фактори інноваційного розвитку міжнародного ринку туристичних послуг. *Інноваційна економіка*. 2023. № 2 (94). С. 154-159. DOI: <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2023.2.20> (0,7 д.а.).

4. Мугиль К. М. Напрями використання штучного інтелекту у бізнес-процесах туристичних підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 23. С. 136-141. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.23.136> (0,7 д.а.).

5. Шадюк К. М. Особливості розвитку підприємств туристичної галузі України в умовах кризи та війни. *Інноваційна економіка*. 2025. № 1. С. 197-205. DOI: <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2025.1.23> (0,8 д.а.).

6. Мугиль К. М. Фактори впливу на інноваційну активність туристичних підприємств. *Комплексний підхід до модернізації науки: методи, моделі та мультидисциплінарність* : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Вінниця, 19 листопада 2021 р.) / Міжнародний центр наукових досліджень. Вінниця : Європейська наукова Платформа, 2021. С. 31-34. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/mcnd/issue/view/19.11.2021/646> (0,3 д.а.).

7. Мугиль К. М. Особливості інноваційної діяльності туристичних підприємств. *Перспективи індустрії гостинності та міжнародного бізнесу: світові тенденції та національні пріоритети* : збірник тез Міжнародної науково-

практичної конференції (м. Тернопіль, 5–6 травня 2022 р.). Тернопіль : ЗУНУ, 2022. С. 32-34 (0,3 д.а.).

8. Мугиль К. М. «Розумні туристичні території» як інноваційний тренд сфери гостинності. *Глокалізаційні аспекти інноваційного розвитку економіки*: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених (м. Одеса, 13 жовтня 2023 р.) [Електронний ресурс]. Одеса : ОНЕУ, 2023. С. 222-224 (0,3 д.а.).

9. Шадюк К. М. Цифрова трансформація та інноваційна конвергенція в туристичному бізнесі. *Актуальні проблеми менеджменту та публічного управління в сучасних глобалізаційних процесах* : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції (м. Ірпінь, 25 березня 2025 р.). Ірпінь : ДПУ, 2025. С. 121-125 (0,3 д.а.).

10. Шадюк К. М. Стратегічні напрями інноваційного вдосконалення бізнес-архітектури туристичних підприємств. *Актуальні та інтеграційні напрями розвитку індустрії гостинності та міжнародного бізнесу* : збірник тез XIV Міжнародної науково-практичної конференції (Тернопіль, 28 травня 2025 р.). Тернопіль : ЗУНУ, 2025. С. 206-209 (0,3 д.а.).

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради та висловили зауваження:

Голова ради: **Брич Василь Ярославович**, доктор економічних наук, професор, директор навчально-наукового інституту інноватики, природокористування та інфраструктури Західноукраїнського національного університету – зауважень не має.

Рецензент: **Борисяк Олена Володимирівна**, доктор економічних наук, заступник директора навчально-наукового інституту інноватики, природокористування та інфраструктури Західноукраїнського національного університету – зауваження:

1. При систематизації та аналізі основних рівнів впливу чинників на інноваційну активність підприємств туристичної сфери слід було представити та охарактеризувати військові чинники та чинники поствоєнної відбудови України.

2. При формуванні інструментів розвитку інноваційності та механізмів реалізації визначених кластерів увагу зосереджено тільки на соціально-економічному аспекті. Доцільно було б доповнити екологічний та технологічний аспект, що дозволило б розширити ідентифікацію інструментів, інноваційного розвитку бізнес-процесів туристичних підприємств.

Рецензент: **Охота Віталій Іванович**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародного туризму і готельного бізнесу Західноукраїнського національного університету – зауваження:

1. Невідповідність назви розділу та підрозділу 1.1. Назва розділу акцентує на «інноваційному розвитку», однак підрозділ 1.1 присвячений лише «генезису і особливостям формування бізнес-процесів» без достатнього зв'язку з інноваційною складовою. Доцільно було б розглянути еволюцію бізнес-процесів саме в контексті інноваційних трансформацій.

2. Недостатня структурованість методичних засад. Незважаючи на заявлені в назві розділу 1 «Теоретико-методичні засади», методична складова представлена фрагментарно. Бракує систематизації існуючих підходів до оцінки інноваційного розвитку та обґрунтування методичного інструментарію для подальшого дослідження. Це сприяло б підвищенню практичної цінності дослідження.

Опонент: **Шталь Тетяна Валеріївна**, доктор економічних наук, професор, ректор Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця – зауваження:

1. Заслуговує на увагу авторський підхід до систематизації властивостей бізнес-процесів туристичних підприємств у табличній формі (табл. 1.1). При цьому поза увагою автора залишилися такі важливі властивості бізнес-процесів туристичних підприємств, як вимірюваність, відтворюваність та міжфункціональність, що є загально визначеними характеристиками бізнес-процесів у сучасній управлінській літературі. Це підвищило б науково-методичну цінність запропонованої систематизації в контексті управління туристичними підприємствами.

2. Практичну цінність має застосування здобувачем кореляційного аналізу та методу пропорційного коригування для оцінювання впливу війни на індекси ТТСІ України (параграф 2.3). Але потребує додаткової аргументації вибір саме трьох ключових факторів – розвитку ІКТ, транспортної інфраструктури та екологічних ініціатив – як визначальних для зростання туристичного сектору. Автору слід навести статистичні показники кореляції, що підтверджують пріоритетність саме цих чинників порівняно з іншими субіндексами ТТСІ.

3. Важливою з точки зору практичного використання є здійснена кластеризація туристичних підприємств України за рівнем інноваційно-цифрового розвитку (пункт наукової новизни, параграф 3.1). При цьому залишається відкритим питання щодо стійкості отриманих кластерів у часі. Зважаючи на динамічність туристичної галузі та вплив воєнного чинника, автору слід зазначити, наскільки запропонована кластеризація є актуальною в мінливих умовах господарювання та яким чином вона може коригуватися в міру зміни зовнішнього середовища.

Опонент: **Кузнецова Інна Олексіївна**, доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту організацій Одеського національного економічного університету – зауваження:

1. Авторка слушно виокремила фактори, що впливають на інноваційну активність туристичних підприємств з урахуванням специфіки їх діяльності та систематизувала фактори за чотирма рівнями (с. 53-63). Запропоновану класифікацію було б доречно представити у вигляді ієрархічної схеми, що надало б можливість легко визначити підпорядкованість та взаємозв'язки елементів.

2. Заслуговує на увагу використання методів прогнозування для аналізу змін показників індексу ТТСІ України в контексті воєнного конфлікту (с. 93-94, табл. 2.5). Проте наведені авторкою прогнозовані значення показників на 2024 рік з урахуванням війни у ряді випадків є вищими за фактичні базові значення 2019 року – зокрема щодо показників «Культурні ресурси» та «Готовність до ІКТ», яким присвоєно коефіцієнт зростання +10%. Варто було б детальніше аргументувати логіку присвоєння позитивних коефіцієнтів саме цим показникам та підкріпити свою позицію конкретними статистичними даними або експертними оцінками.

3. Попри безперечну оригінальність авторського підходу до застосування методу пропорційного коригування вважаємо за доцільне висловити зауваження щодо запропонованої методології коригування – з фіксованими коефіцієнтами -50%, -30%, -10%. Така шкала носить суб'єктивний характер, оскільки авторка не обґрунтовує, на основі яких об'єктивних критеріїв кожному показнику присвоювався саме такий ступінь зниження, а не інший.

Результати відкритого голосування:
«За» – 5 членів ради,
«Проти» – 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Шадюк Катерині Миколаївні ступінь доктора філософії з галузі знань 07 – Управління та адміністрування за спеціальністю 073 – Менеджмент.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої вченої ради

Василь БРИЧ